

**ЧЭИИ “Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖда монополияга қарши
комплаенс тизимини жорий этиш ва унинг
ишлаш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом ---да монополияга қарши комплаенс тизимини жорий этиш, унинг фаолият юритиш ва мониторинг қилиш тартибини белгилайди.

2. Мазкур Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

монополияга қарши курашиш органи — Ўзбекистон Республикаси Монополияга қарши курашиш қўмитаси ва унинг ҳудудий бошқармалари;

монополияга қарши комплаенс — фаолиятнинг ракобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатларига мувофиқлигини таъминлаш, ҳуқуқбузарликлар хавфини аниқлаш ва уларнинг олдини олишга қаратилган ички ташкилий чора-тадбирлар ва таомиллар тизими;

монополияга қарши комплаенс тўғрисидаги ҳисобот — “Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖ фаолиятида ракобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатларига амал қилинишини ташкил этиш ҳақидаги ахборотни ўз ичига оладиган ҳужжат;

ваколатли шахс (бўлинма) — 2. Ички аудит хизмати мутахассиси Арипова Зиёда Ариповна;

савдолар — товар ва хизматларни харид қилиш ва сотиш билан боғлиқ бўлган таомиллар, шу жумладан, электрон савдо таомиллари.

3. Қуйидагилар монополияга қарши комплаенс тизимининг асосий вазифалари ҳисобланади:

ракобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талабларининг эҳтимолий бузилиш хавфларини аниқлаш ва баҳолаш ҳамда уни бошқариш;

“Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖда ракобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талабларига мувофиқлигини таъминлаш ва мониторинг қилиш;

“Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖ нинг фаолиятида ракобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талаблари бузилишининг ҳамда раҳбарлар томонидан ўз вазифаларини бажариш жараёнида ракобатга зид хатти-ҳаракатлар амалга оширилишининг олдини олиш;

“Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖ да монополияга қарши комплаенс тизимини ишлаш самарадорлигини баҳолаш ва таъминлаш;

(Давлат бошқарув органи номи) ходимларида ракобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талаблари бузилишининг олдини олиш ва мунтазам равишда ушбу йўналиш бўйича уларнинг малакасини ошириш юзасидан ўқитиш йўли билан ракобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатларига доир фикрларини ривожлантириш.

Монополияга қарши комплаенс тизимини ташкил этиш

4. Ваколатли шахс (бўлинма) қуйидагиларни амалга оширади:

ракобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талаблари бузилишини мониторинг қилиш;

фаолиятга тегишли материалларни таҳлил қилиш (шу жумладан, ракобатни ва (ёки) истеъмолчиларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини чеклайдиган нормаларни аниқлашга

қаратилган ички ҳужжатларни хатловдан ўтказиш), аниқланган камчиликларни бартараф этишга йўналтирилган чораларни ишлаб чиқиш;

рақобат чекловларини келтириб чиқариши мумкин бўлган омилларни аниқлаш ва уларни бартараф этиш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш;

монополияга қарши комплаенс тизимининг фаолият юритиши билан боғлиқ масалалар бўйича бошқа тузилмавий бўлинмалар билан ўзаро алоқаларни мувофиқлаштириш;

рақобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талаблари бузилиш билан боғлиқ ички ўрганиш ишларини ташкил этиш;

монополияга қарши курашиш органи билан рақобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талаблари бузилиши бўйича ўзаро ахборот алмашиш;

рақобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талабларининг бузилиш хавфларини камайтириш мақсадида бир йилга мўлжалланган “Йўл харитаси” ни ишлаб чиқиш ва амалга оширилишини таъминлаш;

рақобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари ўзгаришларни мониторинг қилиш, шунингдек, идоравий ҳужжатларга тегишли ўзгартиришлар киритиш юзасидан таклифлар киритиш;

рақобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талабларининг бузилиш хавфларини аниқлаш, хавфлар билан боғлиқ ҳолатлар ҳисобини юритиш ва юзага келиш эҳтимолини белгилаш;

“Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖнинг фаолиятида рақобат чекловларини келтириб чиқариши мумкин бўлган манфаатлар тўқнашувини аниқлаш, уларни бартараф этиш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш;

“Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖ ходимларига рақобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талабларига амал қилиш билан боғлиқ масалалар бўйича маслаҳатлар бериш;

монополияга қарши комплаенс масалалари бўйича мунтазам равишда тренинглар ўтказиш;

“Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖ томонидан қабул қилинадиган ҳужжатларнинг лойиҳаларини ўрганиш ва рақобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талабларининг бузилишини келтириб чиқариши мумкин бўлган нормалар аниқланган тақдирда, бу ҳақда раҳбарни хабардор қилиш;

Ваколатли шахс (бўлинма) бевосита раҳбарга бўйсунди ва ҳисобдор бўлади.

Рақобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талабларининг бузилишини аниқлаш

5. “Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖда рақобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талабларининг бузилиш хавфларини аниқлаш мақсадида ваколатли шахс (бўлинма) томонидан қуйидагилар амалга оширилади:

рақобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талабларининг бузилишига ёки бозорда рақобатни чеклашга олиб келадиган нормалар ва қоидаларни аниқлаш мақсадида норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ўрганиш;

жорий этиладиган янги чекловлар, рухсат бериш тартиб-таомилларининг янги турлари, лицензияларни, шунингдек, рухсат бериш хусусиятига эга ҳужжатларни ёки лицензияларни олиш учун қўшимча талаблар ёки шартларни ҳамда техник тартибга солиш талабларининг жорий этилишини ўрганиш;

тендер ва биржа савдоларига қўйиладиган монополияга қарши талабларга амал қилинишини таҳлил қилиш;

давлат харидларининг рақобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талабларига мувофиқлигини ўрганиш;

аниқланган рақобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талабларини бузиш ҳолатларини таҳлил қилиш;

рақобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатларини қўллаш амалиётини мониторинг ва таҳлил қилиш;

рақобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талабларининг бузилиш хавфларини камайтириш бўйича ишлаб чиқилган ва амалга оширилаётган чора-тадбирлар самарадорлигини мунтазам равишда баҳолаш;

вужудга келиш эҳтимоли бўлган монополияга қарши хавфларни таҳлил қилиш ва уларнинг рўйхатини комплаенс-хавфлар харитаси кўринишида тузиш;

рақобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талабларининг бузилиш хавфларини камайтириш бўйича ишлаб чиқилган ва амалга оширилаётган тадбирларнинг самарадорлигини мунтазам равишда баҳолаш.

“Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖнинг фаолияти хусусиятидан келиб чиққан ҳамда раҳбарият билан келишилган ҳолда монополияга қарши комплаенс тизимининг самарали ишлашига қаратилган бошқа чора-тадбирлар ҳам амалга ошириш.

6. Рақобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талабларининг бузилиш бўйича аниқланадиган хавфлар ваколатли шахс (бўлинма) томонидан мазкур низомга иловага мувофиқ даражалар бўйича тақсимланади.

7. Рақобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талабларининг бузилиш хавфларини таҳлил қилиш, аниқлаш ва баҳолаш тўғрисидаги ахборот монополияга қарши комплаенс ҳақидаги ҳисоботга киритилади.

Монополияга қарши комплаенс тизимининг ишлаш самарадорлигини баҳолаш

8. “Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖ да монополияга қарши комплаенс тизимининг ишлаш самарадорлигини баҳолаш бўйича асосий кўрсаткичларни ҳисоблаш монополияга қарши курашиш орган томонидан ишлаб чиқилган методика асосан ҳисоблаб борилади.

9. Ваколатли шахс (бўлим) “Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖда монополияга қарши комплаенс тизимининг эришилган асосий самарадорлик кўрсаткичларини баҳолайди (йилда камида бир марта).

10. “Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖ монополияга қарши комплаенс тизимининг ишлаш самарадорлигини баҳолаш бўйича асосий кўрсаткичларга эришилгани тўғрисидаги ахборот монополияга қарши комплаенс ҳақидаги ҳисоботга киритилади.

Монополияга қарши комплаенс ҳақидаги ҳисобот

11. Монополияга қарши комплаенс ҳақидаги ҳисобот қуйидагиларни ўз ичига қамраб олади:

рақобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талабларининг бузилиш хавфлари бўйича ўтказилган баҳолаш ишларининг натижалари ҳамда камайтириш бўйича чора-тадбирларнинг бажарилиши;

монополияга қарши комплаенс тизимининг асосий самарадорлик кўрсаткичларига эришилгани ҳақидаги ахборот.

12. “Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖ томонидан тасдиқланган монополияга қарши комплаенс бўйича ҳисобот “Бектемир-спирт экспериментал заводи” АЖ нинг расмий веб-сайтида жойлаштирилади ва уч иш куни ичида монополияга қарши курашиш органига юборилади.

**Рақобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талабларининг
бузилиш даражаси бўйича**

НАМУНАВИЙ ХАВФЛАР ТАСНИФИ*

Эҳтимолликни баҳолаш (100 бериш эҳтимоллари)	Оқибатлар даражаси		
	Паст	Ўртача	Юқори
Юқори эҳтимоллик			
Ўртача эҳтимоллик			
Паст эҳтимоллик			

* Рақобат тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талабларининг бузилиш даражаси бўйича хавфлар таснифи тавсиявий аҳамиятга эга бўлиб, бозор фаолиятининг ўзига хос хусусиятига қараб ўзгартирилиши мумкин.